

■ Први јаловински систем „Тамнава-Западног поља“

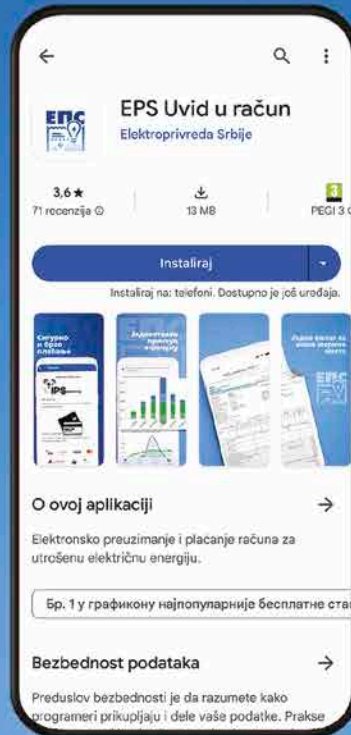
„Глодар 2000“ се враћа на стару позицију

Нова
мобилна
апликација

ЕПС Увид у рачун

На једном месту
можете преузети и
платити рачун,
пратити уплате и
статистику потрошње
три године уназад.

Скенирај
и преузми

Садржај

из епс групе

05 Нови блок успешно тестиран,
ускоро преузимање
Свечано обележен Дан ЕПС-а

актуелно

06 Одржан пословни колегијум Надзорног
одбора у Огранку РБ „Колубара“
Улагања у производну опрему

08 Први јаловински систем
„Тамнава-Западног поља“
**„Глодар 2000“ се враћа
на стару позицију**

репортажа

12 Сервисно-интервентна јединица „Метала“
**Теренска потпора багерима
на „Западном пољу“**

актуелно

14 Центар за испитивање угља
и отпадних вода у „Преради“
Успешан циклус акредитације

15 „Колубарини“ машински инжењери
представили нову методологију
Ефикасније одржавање

локални мозаик

17 Поклон за 64. рођендан листа „Колубара“
**Награђена Монографија
„Прича о угљу“**

временлов

20 Јубиларна година „Металове“ Монтаже
**Пола века склапају
рударске горостасе**

04

Са 19. међународног сајма енергетике и екологије

Наставак модернизације ЕПС-а

07

Актуелности са Поља „Г“
**Реконструкција
угљеног
система**

10

Пети БТО систем након ремонта
**Чувари
„северног крила“
копа**

импресум

ЕНЕРГИЈА
КОЛУБАРА

ИЗДАВАЧ: ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ АД, Балканска 13, Београд
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР: Душан Живковић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Тања Крстонијевић,

РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Наталија Живковић, ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Ана Павловић,

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК: Милош Павловић, УРЕДНИК ФОТОГРАФИЈЕ: Милан Цвијетић,

АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Карађорђева 37, 11550 Лазааревац, ТЕЛЕФОНИ: 011 735 5086, 735 5089, Е-МАИЛ: redakcija@rbkolubara.rs, WEB SITE: www.rbkolubara.rs,

НАСЛОВНА СТРАНА: Александар Рашин, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА: Три „О“ д.о.о. Аранђеловац, ТИРАЖ: 3.500

Први број листа РБ „Колубара“, под називом „КОЛУБАРА“, изашао је из штампе 24. септембра 1960. године. Од 15. новембра 2017. носи назив „ЕПС ЕНЕРГИЈА КОЛУБАРА“

Наставак модернизације ЕПС-а

Поред веће снаге, боље ефикасности и дужег радног века, досадашњим ревитализацијама хидроелектрана, ЕПС је добио нових око 200 милиона киловат-сати годишње. Зато ЕПС и планира наставак модернизације хидросектора и припрема ревитализацију „Власинске ХЕ“, ХЕ „Бистрица“, ХЕ „Потпећ“ и ХЕ „Ђердап 2“ – рекао је Драган Станковић, директор Сектора за одржавање и улагање у ХЕ и ОИЕ у ЕПС-у.

Он је на панел-дискусији „Улога ЕПС-а у зеленој енергетској транзицији Србије“, коју је организовао портал „Енергија Балкана“ у оквиру 19. међународног сајма енергетике, истакао да је при крају усвајање Просторног плана за пројекат изградње РХЕ „Бистрица“, те да није било примедби околних држава у погледу Еsроо конвенције.

– Увелико се воде преговори са Јапанском агенцијом за међународну сарадњу, JICA, о финансирању и спремамо се да

2026. године кренемо у развој пројекта – рекао је Станковић.

Предраг Ђорђевић, руководилац пројекта изградње ветроелектране „Костолац“, нагласио је да су у оквиру пројекта ветроелектране „Костолац“, снаге 66 мегавата, изградњени приступни путеви, а тренутно се изливају темељи за ветростубове, гради се ТС и разводно постројење, као и унутрашња кабловска мрежа. Очекује се да ће ова ВЕ бити на мрежи у октобру 2025. године.

– Завршетак изградње соларне електране „Петка“, према уговору, очекује се у фебруару, након чега следи примопредаја – рекао је Јован Тошић, руководилац пројекта СЕ „Петка“. – Конструкција је стигла, интензивно се ради монтажа, сви модули, инвертори и трансформатори су на терену.

На Сајму енергетике ЕПС је објавио конкурс за стипендирање студената техничких факултета и на овај начин најбољи студенти имаће шансу за професионални развој и запослење.

На основу конкурса биће додељене стипендије у износу од 35.000 динара месечно студентима завршне године основних студија и студентима који први пут уписују мастер студије. Стипендија се исплаћује за свих 12 месеци у школској години, а стипендисти ће бити изабрани на конкурс.

– ЕПС жели да подржи највредније студенте техничких факултета и жели да буде компанија у којој ће баш ти највреднији студенти сутра градити професионалну каријеру – рекла је Христина Радовановић, извршна директорка за људске ресурсе. – Ове године додељујемо 30 стипендија студентима техничких факултета – Електротехничког, Машинског, Грађевинског и Рударско-геолошког факултета. Уговор о стипендирању подразумева могућност за обављање стручне праксе, као и могућност запослења по окончању студија.

Информације о условима и начину пријаве налазе се на сајту ЕПС-а. **Р. Е.**

■ Из Државног дата центра

ЕПС први депоновао изворни софтверски код

Електропривреда Србије потписала је 2. октобра прве уговоре о депоновању изворног софтверског кода са добављачима кључних пословних ИТ система, а потписивању у Државном дата центру у Крагујевцу присуствовали су Дубравка Ћедовић Хандановић, министарка рударства и енергетике, и Михаило Јовановић, директор Канцеларије за информационе технологије и електронску управу. Потписани су уговори са компанијама „Фадата“ и „Енергософт“, као и са Државним дата центром.

– ЕПС је прва државна компанија, али не само компанија већ и институција која депонује сигурносну копију критичних информационих система у Државном дата центру. На овај начин ЕПС ће имати највиши ниво заштите критичне информационе структуре, софтвера који су

од виталног интереса за рад компаније, што за грађане и привреду значи додатну сигурност услуга које ЕПС пружа својим купцима – рекла је министарка Ћедовић Хандановић.

Душан Живковић, генерални директор ЕПС АД, истакао је да на овај начин ЕПС има највиши ниво контроле над критичном ИТ

инфраструктуром и предузима додатне кораке како би се осигурало стабилно и сигурно снабдевање електричном енергијом.

– Потписивањем овог уговора гарантујемо да ћемо, у случају било каквих промена или изазова, имати приступ технологији која обезбеђује

континуитет услуга – рекао је Живковић и нагласио да ће ЕПС наставити да улаже у безбедност и стабилност свих својих система, како производних тако и пословних информационо-управљачких система, с обзиром на све већи број сајбер напада и брз развој технологије.

Циљ је да се додатно обезбеди сигурно и непрекидно снабдевање електричном енергијом и заштита од потенцијалних претњи. Михаило Јовановић је истакао да се изворни код ових система чува у заштићеном и безбедном окружењу, у складу са највишим стандардима и прописаним политикама, те да чување кода доприноси осигурању континуитета пословања и заштити од ризика од добављача, омогућавајући приступ кључним софтверским ресурсима у случају непредвиђених околности. **Р. Е.**

Потписан уговор за изградњу соларних електрана

Представници Владе Србије, „Електропривреде Србије“ и конзорцијума компанија „Хјундаи инжењеринг“ и „UGT Renewables“ потписали су 16. октобра уговор о реализацији пројекта за изградњу соларних електрана на територији шест локалних самоуправа у Србији. Реч је о пројекту изградње самобалансираних соларних електрана великог капацитета, укупне инсталисане снаге од укупно 1 GW са батеријским системима за складиштење електричне енергије укупне инсталисане снаге од 200 мегавата. Уговор су у

Председништву Србије потписали Дубравка Ћедовић Хандановић, министарка рударства и енергетике, Душан Живковић, генерални директор ЕПС-а, Адам Кортезе, генерални извршни директор „UGT Renewables“, Хјон Сонг Хонг, председник и генерални извршни директор „Хјундаи инжењеринг“ и Санг Мин-Парк, стратешки менаџер „Хјундаи инжењеринг“ огранка Београд. Потписивању уговора присуствовао је Александар Вучић, председник Србије, Кристофер Хил, амбасадор САД, и Ћанг Ву Ли, амбасадор Јужне Кореје.

П. Е.

Нови блок Б3 у термоелектрани „Костолац Б“ успешно је 6. октобра прошао тестове, настављамо гаранцијска испитивања и ускоро очекујемо преузимање блока – рекао је Душан Живковић, генерални директор ЕПС АД, на свечаности поводом обележавања 6. октобра Дана ЕПС-а. Тог дана 1893. године пуштена је у рад прва јавна електрана у Србији, у Београду на Дорћолу.

Први човек ЕПС-а нагласио је значај пројекта изградње реверзибилне ХЕ „Бистрица“ која ће бити сигурност у даљем развоју обновљивих извора енергије.

– Развијамо соларне електране од 1 гигават са стратешким партнером и радимо на унапређењу производње у постојећим капацитетима како бисмо обезбедили енергетску сигурност и стабилност система – навео је Живковић. – Завршена је ревитализација хидроелектрана, а очекујемо да и комплетна ревитализација РХЕ „Бајина Башта“ буде завршена идуће године. Обезбедићемо да 80 одсто наших хидрокапацитета у наредних 30 до 35 година безбедно и сигурно ради и снабдева грађане Србије електричном енергијом. Паралелно, ревитализацијама термоелектрана у наредне две године, обезбедићемо да 75

■ Нови блок успешно тестиран, ускоро преузимање

Свечано обележен Дан ЕПС-а

одсто наших термокапацитета буде у могућности да производи електричну енергију у наредних 10 до 15 година, до нових ревитализација.

Раде Мрдак, посебни саветник министарке рударства и енергетике, нагласио је да је обележавање 131 године ЕПС-а прилика за осврт на дугу и богату традицију.

– „Електропривреда Србије“, која под тим именом постоји последњих 35 година, баштини све оно што се дешавало у српској енергетици кроз протекли век и више од тога. Тај пут био је испуњен различитим изазовима и трансформацијама у складу са политичким, економским и историјским околностима. Данас се можемо

поносно осврнути на све што је српска енергетика прошла и постигла. Било је то време развоја, иновација и круцијалних тренутака за нашу привреду и друштво – рекао је Мрдак.

У име запослених обратили су се Јелица Пешић, млада инжењерка машинства запослена у ХЕ „Бистрица“, и Милош Сузић, инжењер рударства у „ТЕ-КО Костолац“.

– ЕПС ради на повећању капацитета који користе ОИЕ, а пројекти у „Лимским ХЕ“ умногоме ће допринети развоју моје инжењерске каријере – рекла је Јелица Пешић. – Верујем да ћу много научити на актуелним пројектима који ће унапредити електроенергетски систем Србије, утицати на

повећање производње зелене енергије и омогућити младим кадровима да се усаврше.

Милош Сузић је објаснио да рад на површинском копу није лак, али да се рудари труде и успешно превазилазе све препреке како би очували и унапредили заоставштину која се преноси генерацијама. Он је рекао да цео свет тежи зеленој енергији и да рудари знају да је неопходно усавршавање у производњи угља и јаловине са што мање утицаја на људе и животну средину.

Највише признање ЕПС-а, повеће са плакетом „Ђорђе Станојевић“, доделењене су Глиши Класнићу, електроинжењеру који је свој радни век посветио ЕПС-у, доприносиоћи развоју бројних пројеката у термосектору, укључујући сложене пројекте рехабилитације и модернизације термоелектрана „Никола Тесла“, и електроинжењеру Оливери Гуцулић, која је током целе своје каријере била велика подршка ЕПС-у, посебно током више од две деценије рада у Министарству рударства и енергетике. Посебна захвалница уручена је Драгани Јауковић за дугогодишњи професионалан и предан рад у ЕПС-у.

П. Е.

Улагања у производну опрему

Пословни колегијум чланова Надзорног одбора „Електропривреде Србије“ са представницима Управе ЕПС АД и Огранка РБ „Колубара“, одржан је 23. септембра, у Лазаревцу, а овом приликом су анализирани најважнији сегменти пословања РБ „Колубара“.

Поред тренутне производње угља и откривке, теме састанка биле су везане за инвестиционе пројекте у копове и предвиђања за тренд производње угља у наредном периоду. Приоритет је, како је наглашено, испуњење производних планова, за шта је предуслов благовремена припрема копова за зимску сезону.

Говорило се о реализацији инвестиционих пројеката, пре свега монтаже нове производне опреме. Реч је о четири БТО система за копове Поље „Е“ и „Радљево“, која ће након пуштања у рад значајно повећати капацитете на откопавању откривке и осигурати континуитет производње угља.

Р. К.

■ Интерни ЕПС-ов конкурс

Потребни запослени у Сектору за правне послове Управе

Сектор за управљање људским ресурсима Акционарског друштва „Електропривреда Србије“ објавио је интерни конкурс за попуњавање радних места у Сектору за правне послове Управе. Место рада за све оглашене позиције у конкурс је Београд.

Траже се запослени неколико служби у оквиру правне функције: за корпоративно-правне послове, за имовинско-правне послове и непокретности, за комуникацију са заинтересованим странама, за правне послове и за праћење међународне регулативе у области енергетике.

На конкурс се могу пријавити кандидати који су у радном односу у ЕПС АД, а биће контактирани само кандидати који буду ушли у ужи избор.

Пријава се подноси слањем биографије на електронску адресу ljudski.resursi@eps.rs уз обавезну напомену за које радно место се конкурише. Рок за подношење пријава је 28. октобар 2024. године.

Текст конкурса са детаљним информацијама доступан је свим запосленима на интерном порталу Огранка РБ „Колубара“ и огласним таблама. Обавештење са свим неопходним информацијама за свако радно место је свим запосленима са е-поштом достављено кроз интерни систем.

Срђан Пешаковић

Предузете бројне активности са циљем да се осигура експлоатација у фази у којој су преостали неприступачнији и комплекснији делови лежишта

Реконструкција угљеног система

Како се површински коп Поље „Г“ приближава крају свог експлоатационог века, технологија рада постаје све комплекснија, па су реконструкције система све чешће.

– Тако смо и током октобра, припремајући се да савладамо неповољније и комплексније делове лежишта који су нам преостали и да из њих извучемо максимум, реконструисали систем трачних транспортера и променили дужину етаже, што је увек комплексан посао који захтева велико ангажовање свих запослених – рекао је Срђан Пешаковић, помоћник управника Поља „Г“ за квалитет угља.

У моменту посете наше екипе, велики број запослених је био ангажован на пословима продужења траке Е-3 за 96 метара и померању етажне траке Е-4 на станици.

– Овај технолошки захват има за циљ да на два месеца обезбеди сигурну експлоатацију угља. Приближавамо се висинском блоку где имамо укупно око 400 хиљада тона, што угља, што међуслојне јаловине, односно прослојка. Истовремено, отворићемо и дубинску страну, на којој ће се радити наредних месец дана, с тим што је она неповољнија што се тиче односа угља и међуслојне јаловине – појаснио је Пешаковић и додао да је у овом моменту највећи прослојак у лежишту са дубинске стране.

Екипе су етажну траку спустиле за четири метра и добар део прослојка покопале са висинске стране, што би требало да олакша ситуацију током наредних месеци, када се очекују тешки временски услови.

– Након ове интервенције етажна трака ће бити нешто дужа од 550 метара, што говори о количинама које су остале. Са даљим напредовањем копа она ће се полако смањивати, тако да ће угља бити све мање – објаснио је Пешаковић.

Несметаном функционисању Поља „Г“ током јесени допринеће и велики посао који се ових дана реализује на угљеном систему. На транспортер СУ 4 убацује се дробилично постројење које ће директно додавати самлевени угаљ на транспортер.

– Планирано је да се угаљ допрема на депонију која ће бити на половини траке СУ 4. Он ће се одатле УЛТ-ом утоварати у дробилницу, а затим ће га трака пребацити на транспортер СУ 4. То ће значајно скратити пут камионима који допремају угаљ са Поља „Г“ и „Западног поља“ у југоисточним деловима, где се он копа дисконтинуалном механизацијом. Урађена је функционална проба дробилнице, остало је још да се заврши део прилазних путева, да се уради рампа, тако да очекујемо да ће постројење бити у функцији за највише месец дана – најавио је Пешаковић.

Наш саговорник додаје да је производња угља и јаловине на овом површинском

копу на задовољавајућем нивоу. Добра организација и предан рад запослених донели су тражене билансе. Закључно са септембром на површинском копу Поље „Г“ произведено је 3.323.455 тона лигнита, што је за пет одсто више од планираног.

Надлежни кажу да поменути метода дисконтинуалне производње, која омогућава да се дође до багерима неприступачних делова лежишта, даје осетан допринос dobrим производним резултатима. Уз тај метод, и наравно неприкосновену производњу роторног багера, месечно се на овом копу ископа око 60.000 тона висококалоричног лигнита.

– Квалитет се и даље креће од 6.500 до 8.000 килоџула доње топлотне вредности. Ипак, дешава се да дође и до одступања у плус или минус до десет одсто – рекао је Пешаковић и подсетио да је некада „глодар 2“ на површинском копу „Велики Црљени“ служио искључиво за поправку квалитета, а данас се може рећи да је један од носилаца производње угља у „Колубари“.

Т. Симић

Задати биланси

Планирано је да током текуће године на површинском копу Поље „Г“ буде произведено 4,55 милиона тона угља и откопа седам милиона кубних метара откривке.

„Глодар 2000“ се враћа на стару позицију

Током друге половине октобра јаловински системи се у потпуности враћају на некадашње трасе, како би коп који је носилац производње „Колубаре“ током зимског периода био спреман за све задатке

Диван октобарски дан учинио је да сви послови на реконструкцији Првог јаловинског система на „Западном пољу“ изгледају много лакши него што заиста јесу. Након мајског руча, на подручју целог угљенокопа свих ових месеци траје борба са временом и изналажење решења како да свака машина и сваки човек буде на правом месту. Позиције багера и њихови задаци су се током лета мењали, али пред почетак зиме потребно је да свако заузме место са којег ће у најтежем делу године дати максимум.

Наш домаћин приликом обиласка копа једног од златних јесењих дана био је управник Предраг Илић, који се присетио првих потеза предузетих након што је земља почела да се креће.

– Брзо се показало да је најбезболније решење било да, пошто нисмо имали одлагалиште, један део транспортера окренемо и Други јаловински систем пустимо на транспортер Е3, који смо повезали на систем међуслојне јаловине. У току је био ремонт Првог БТО система и роторног багера „глодар 2000“, па је рад преузео „глодар 3“. Након завршетка ремонта „двојку“ смо транспортовали на место „глодара 3“, који се пак вратио на свој систем где је руч у међувремену саниран, а његово одлагалиште опет почело да прихвата јаловинске масе. Ових дана „глодар 2000“ се враћа на стару позицију, а завршава се и велика реконструкција система – рекао је Илић.

Током лета радило се на враћању одлагалишта Првог система у функцију. Стабилан део кипе налазио се на делу на коме је био транспортер О-1, на који је повезан и Површински коп „Радљево“. Почетком октобра на систему са суседног копа започела је инвестициона оправка, а на Првом систему „Западног поља“ реконструкција – одлагалишни транспортер

број 1 је враћен у дужини од 1.200 метара и повезан на нову позицију првог везног транспортера дугог 1.400 метара, за који је кроз руч урађена траса на којој нема никаквих пукотина. Како је рекао Илић, позиција одлагалишног транспортера је одређена тако да буде безбедно, а одлагач ће са радом почети са кретањем рада копа „Радљево“. Повратком „глодара 2000“ на стару позицију биће обезбеђен стабилан рад током зиме – два багера са два копа одлагаће на једно одлагалиште.

Саша Марковић и Предраг Илић

Приликом обиласка терена срели смо шефа Првог БТО система Сашу Марковића који није крио задовољство што се радови приводе крају и што ће им се и „глодар 2000“ ускоро прикључити у производњи. Каже, користе лепо време, а уз то су навикли на овакве радове јер су реконструкције честе. Скраћења, продужеци и померања транспортера су велики, али и одавно рутински део њиховог посла.

У наредном периоду, са већим опрезом него пре, биће праћено стање терена.

– У првим данима клизања земљаних маса имали смо огромна померања. Са геометрима смо све обележили и пратили активност руча која се мерила метрима. Подграђивањем међуслојном јаловином и формирањем висинских блокова чије масе су булдожерима нагажене спречили смо, већ дуже време, кретање земље. На том простору не можемо да одлажемо, а да ли ће то опет бити могуће видећемо када међуслојном јаловином затворимо руч. Посебно морамо

„Помоћна“ на висини задатка

Период од шест месеци током којих је било много активности на обезбеђивању сигурности људи и опреме због клизања земљишта, уз остваривање редовне производње веома добро је испратила „Помоћна механизација“. Како је рекао Предраг Илић, управник копа, број машина „Помоћне механизације“ увек је био задовољавајући, а залагање запослених на високом нивоу. Очекује се да у зимским условима рада ова подршка буде још већа.

Екипа Првог БТО система са управником копа Предрагом Илићем

бити опрезни у зимском периоду – објаснио је Илић све активности које су урађене, као и оне које се планирају.

Описане потешкоће у раду донеле су и одређена кашњења у производњи јаловине, јер су два багера на БТО системима радила смањеним капацитетом. Услови нису утицали на производњу угља која је у оквиру плана, а за ову годину износи 12 милиона тона са камионским превозом. Зaslуге за то се могу приписати „глодару 5“ који је дуго радио и на отварању угља, а и даље је у режиму селективног рада, практично и сам себи отвара угаљ. Процене су да ову моћну машину током зиме, уз копање откривке, чека од милион и по до два милиона тона лигнита.

Према Илићевим речима, испред свих угљених багера је више јаловине него угља и раде селективно, осим „ведричара“ који копа

само угаљ. Багер „глодар 4“ биће смештен на место на којем ће се дуже задржати. Транспортер М-1 је померен и то ће му бити коначна позиција до пролећа, док за У-3 треба обезбедити још један продужетак како би се остварила коначна дужина до западне границе копа. Након што ископа залихе угља на дубинској страни У-3 „глодар 4“ мораће да се врати до повратног бубња и након продужетка тог транспортера остаће на његовој висинској страни.

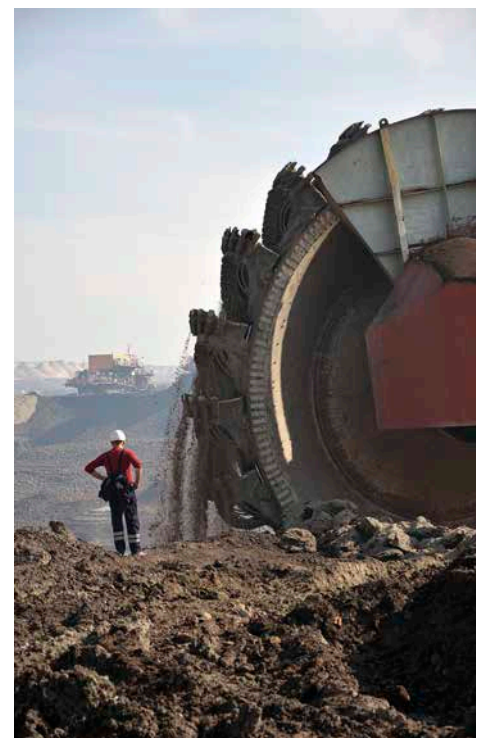
„Глодар 1“ је у претходном периоду припремао терен за рад „ведричара“. Копајући на дубинској страни, обезбедио је нивелете на минус девет метара које су му потребне. Након тога прешао је на транспортер У-4 како би откопао велику количину песка и тако му додатно помогао у раду, јер абразивни материјали никако не погодују

овој јединственој машини. Када све заврши, „јединицу“ чека транспорт, што је захтевна технолошка операција, у оквиру које ће прећи преко два транспортера и остати у зони траке У-6, док ће се „ведричар“ вратити на стару позицију.

Угаљ откопан роторним багерима у билансу се допуњује камионским транспортом. Ископавање заосталих количина тренутно је активно на три локације, а у плану је отварање још једне. Најпознатија је Скобаљ, односно напуштен део терена после руча на копу „Тамнава-Источно поље“.

У јеку великих послова, на сваком кораку на „Западу“ чује се брига о томе ко ће наследити велики број стручних људи који крајем ове године одлазе у пензију.

М. Димитријевић

Чувари „северног крила“ копа

Уграђен нови, дигитални систем видео-надзора. Од машинских послова најважнија је била провера куглбана

Пети БТО систем Поља „Е“ посетили смо почетком октобра, само неколико дана по завршетку инвестиционе оправке, док се још захуктавао тестирајући све промењено, што није баш згодан моменат за госте. Ипак, домаћини су нас, као и увек, дочекали љубазно. На овом чувеном систему ради још чувенији „глодар 9“, који је годинама држао примат као највећи багер у „Колубари“ уз дугогодишњег партнера – „одлагач 6“. Дуго је важило правило да ко испече занат на Петом, тај може било где да ради, јер, почевши од габарита самих справа па преко трака (1.800 милиметара), чланака, овде не постоји ништа мало, нити лако.

■ Уз ремот и реконструкција

Александар Божић, рударски инжењер запослен преко ПРО ТЕНТ-а, који је тренутно вршилац дужности руководиоца система, каже да су током ремонта обавили и реконструкцију система.

– Посао на реконструкцији и трасама смо обавили релативно брзо. Ангажована је платформа и потребне помоћне машине, пошто код нас без механизације ништа не може да се уради. Услед сложености технолошке ситуације и специфичности терена систему је прикључена још једна погонска станица. Такође је измењена позиција одлагалишне траке, тако да сада кипамо ка северној косини копа. Фактички, „глодар 9“ открива главни угљени слој за будући положај „глодара 7“, при чему откопаним масама стабилизујемо одлагалиште. Мора да се ради континуирано, нема места за грешке, води се много рачуна о томе да све буде урађено како треба, да не дође до клизања материјала – истиче Божић.

Жарко Давидовић, рударски пословођа Петог система надовезао се констатацијом да формирајући одлагалиште, чувају главни угљени слој од ручева који су се некада појављивали са те стране, а уједно обезбеђују и цео коп.

– Пратећи залегање угља ми заправо „идемо за њим“ и стабилизујемо северну косину која је дуги низ година представљала потенцијални проблем. Могло би се рећи да смо, уз максимално залагање и труд, пошто смо већ дужи низ година укључени у тај посао, „средили“ више нивалете, а сада радимо на нижим. Песак са којим тренутно радимо је добар материјал за то, није осетљив на кишу и остале атмосферске

Увек сложно и уз договор

Александар Божић

услове, и нема глине која клиза. Поента је да песак буде сув – јасан је Давидовић.

Он објашњава да сваки материјал има своје предности и мане.

– Песак је лакши за рад, може да се оствари већи капацитет, лакше је штеловање трака. Лепо се „напакује“, нема буса, нема брига од руча, јер се само свуче, није тако опасан као глина. Генерално, најидеалнији је за копање. Међутим, како је абразиван – хаба све машинске склопове. Све има своје, не можеш да бираш, радиш са оним што ти је на располагању – каже Давидовић.

Младен Ђурић, машински инжењер система под чијим надзором је урађен ремонт „деветке“, каже да им је најважнија била провера куглбана. Првенствено зато што се после неког времена затворе отвори кроз које пролази маст која подмазује куглбан, онемогућавајући мајсторе да преконтролишу колико је има.

– Зато смо приморани да на сваких шест месеци задивимо багер, то јест његову горњу градњу и проверавамо отворе за подмазивање. Куглбан је у лошем стању и неопходне су одређене озбиљније инвестиције у наредном периоду. Замењен је и мањи број папуча на великом и малом транспорту. Тешкоће су очекиване јер се ради са абразивним материјалом. Па као и човек када игра фудбал на песку, треба му много више енергије него када игра на трви – направио је поређење Ђурић.

Ремонт је урадио „Метал“, уз багерску радионицу Поља „Е“ и браваре са система. Редуктори кружног кретања су регенерисани у „Металу“, као и део погонских бубњева, док су редуктори трака и део бубњева сервисирани у багерској радионици Поља „Е“.

Током оправке, бравари са система су се поделили у две групе радећи у режиму 12 сати. Једна од група коју је водио машински надзорник Александар Радојичић радила је све оне послове који се нису налазили на

радној листи „Метала“. Као и његове колеге, и Радојичић се пожалио на мали број радника свих профила и на справама и систему.

Попричали смо и са јединим мазачем на „деветки“ Михаилом Станичићем, који нам је током кратке паузе рекао да је на мазачу велика одговорност, да је велики изазов да све заврши пошто је багер велики и комплексан. Напоменуо је и да би добродошло више материјала за рад.

Квалитетнији надзор

С друге стране, Електрослужба је заиста имала чиме да се похвали након ремонта. Марко Јовановић, електроинжењер система, најпре нас је подсетио да је електроопрема којом „деветка“ располаже сигурна и поуздана, и новија у односу на друге багере.

– Било је довољно да детаљно преконтролишемо електропогоне, тј. да урадим нешто јачи сервис. Посебну пажњу смо посветили сигурносној опреми која штити справу од хаварија, граничницима, тастерима, печуркама, све је детаљно прегледано и сервисирано. Највећа новина јесте да смо уградили дигитални систем видео-надзора. На овом послу је радила група електроничара који су провлачили нове каблове, поставили камере, као и нове рачунаре и мониторе. Овај посао је био неопходан јер су старе, аналогне камере биле у лошем стању и емитовале су лошу слику. Оне, иначе, прате рад точка, левка, трумбле, кабловског бубња, као и трака. Увођењем новог система неупоредиво је побољшан квалитет надзора рада багера – наглашава Јовановић.

Од Војислава Миловановића, електропословође, сазнали смо да су на „одлагачу 6“ и када је реч о машинским и електроделовима урађени стандардни ремонтни послови.

– На систему, такође, сређивали смо станице, нисмо радили неке веће послове, нисмо имали превише ни времена, трудили

смо се да што пре средимо тај сигурносни струјни круг на „глодару 9“ да све буде како треба и то је то – каже Миловановић, а на питање колико багеру треба да превазиђе ситне децје болести након ремонта, дипломатски је одговорио да то зависи од броја болести.

– Генерално смо задовољни, велики посао је урађен, велики део опреме је прегледан – тврди Миловановић.

Док смо се пели до кабине багеристе ове грдосије, на памет нам је пало да онај ко је правио Пети систем, вероватно је размишљао и о кондицији запослених, пошто и степеницама мора да се пење. А када коначно стигнете, имате директан поглед на огроман точак који као од шале глође брдо.

Када смо дошли до даха кратко смо прозборили са багеристом Миланом Ранковићем.

– За сада сам задовољан обављеним ремонтом, има пар ситница које су се појавиле, али то није ништа страшно. Немам на шта да се пожалим, багер је одличан, услови су супер, посада је добра, пословођа такође. Најбитније ми је то да су људи коректни и да постоји добра сарадња, да нема зачкољица, онда све тече без проблема – тврди Ранковић.

Д. Марковић

Како се кали човек

На копу просто не може да се не примети када су међуљудски односи складни. На Петом БТО систему склад и тимски рад, као и сарадња између служби су очигледни.

Како су нам испричали, јединство и безрезервни тимски рад настао је када су били у највећим проблемима, радећи на позицији где су били у блату и води. Тада је овај систем највише настрадао, али се и родио дух заједништва који се одржава до данас.

■ Саша Биговић

■ Верољуб Лазић

Теренска потпора багер

Екипа која је у време оснивања „Тамнава-Запада“ оформљена уместо електро и машинских радионица, деценијама успешно брине о одржавању машина на најпродуктивнијем копу

Специфична јединица „Металовог“ Погона за ремонт чији је задатак бригаа о машинама на „Тамнава-Западном пољу“ формирана је по узору на немачки систем рада и у суштини је замена за електро и машинску радионицу, које овај коп није имао од свог оснивања 1995. године. Пракса је показала да се сервисирање и интервентни послови на рударским машинама најпродуктивнијег копа најефикасније могу организовати кроз рад тима из „Метала“, задуженог посебно за ове справе, и она је задржана све до данас.

Служба, која се назива и Ремонт електромашинске опреме на терену, броји 29 радника, који раде у сменама од по 12 сати. Запосленима у „Металу“ помаже и одређени број радника ангажованих преко фирми „ПРО ТЕНТ“ и „Косово“ – Обилић.

Драгана Радић Поповић, инжењер за багере, ради у овој екипи још од 1996. године. На наш коментар да се не срећу често жене које толико година раде на терену, појаснила је да јој овакав режим рада много више одговара, пошто на посао путује из општине Уб.

– Кад се једном заиста уклопиш у посао, не размишљаш о промени – одлучна је Драгана.

Драгана нам је појаснила да би сервисно одржавање на сваком систему требало да се ради двапут месечно, а да се у случају инцидената или хаварија делује као што име службе каже – интервентно.

– Посао нам је да у случају ванредних ситуација реагујемо одмах – шеф или пословође морају да имају екипу спремну за терен у пола дана или ноћи – каже шеф Ненад Антић, који је овде откако је отворен коп „Тамнава-Западно поље“.

Осим обавезног пасивног дежурства, специфичност овакве организације је и то што, када се посао започне, нема прекида док не буде урађен до краја. Уколико се деси да број радника који су на располагању није довољан, у помоћ прискачу колеге из других делова Погона за ремонт, најчешће из Монтажне групе на терену.

Наша домаћица Драгана рекла нам је да, уз њу у служби ради још једна жена –

алатничарка, коју тог дана нисмо затекли у смени. Али сазнали смо да алатница није покретна, и да мајстори сав потребан алат, као и у већини случајева на коповима, морају да носе са собом.

– Зато нема приче о томе да се не зна прецизно шта је за коју интервенцију потребно. Ако се нешто заборави, то одмах продужава застој. А када се деси интервенција, све мора да се припреми у најкраћем могућем року – организација људи, превоза, да се сагледа технолошки поступак, прикупи алат, све у ходу. То је специфичност рада наше групе у односу на остале – уколико погрешитиш, велика је грешка – појаснила нам је Драгана.

На терен се иде возилима, а пут до багера је често лош и тешко проходан, јер се не може предвидети где ће интервенција бити потребна, па трасе нису припремљене унапред, као, рецимо, када је реч о ремонтима.

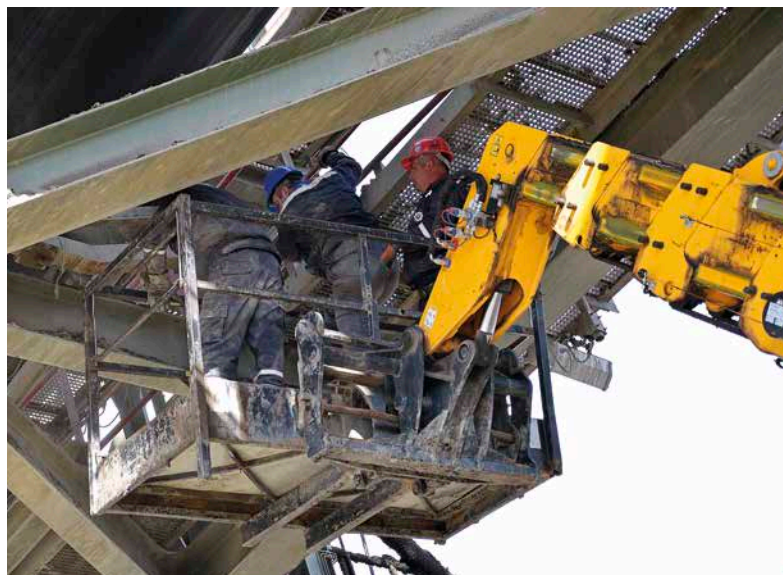
– Такав је посао, овде је нека јурњава стално. И када организујемо испраћај колега

■ Ненад Антић, Драгана Радић Поповић и Томислав Пантелић

Милош Димитријевић

Има на „Западном пољу“

у пензију неко мора да буде у приправности, јер машине не знају ни за предах ни за празник – рекао је Антић.

Док смо се возили у ГАЗ-у, пословођу Томислава Пантелића више пута су звали да питају када стиже са алатом који је био потребан тога дана. У току је био редован сервис на другом БТО систему, на багеру Srs1400, односно „глодару 3“.

На самом терену наишли смо на још једну занимљиву ситуацију – срели смо Милоша Димитријевића, предрадника и будућег пословођу, који се у Сервисно-интервентном одржавању запослио 2009. године. Трик је у томе што му и отац ради на истом месту – па му је он сада шеф. Каже кроз шалу да је отац морао то да прихвати, није имао избора.

– Данас, на пример, организујемо да се сервис обави што је могуће боље. Кад пословођа не може да буде на неком терену ја сам ту – рекао нам је Милош и открио нам

Године дружења

Интересантно је поменути да су, при оснивању ове службе, водили рачуна о адреси становања радника, тако да углавном сви живе у Убу или Лајковцу, како би било лакше да се организују око превоза када је потребна интервенција. – Скупили су људе из свих делова „Метала“. Требало је направити тим који ће добро да функционише јер је то овде јако битно – појаснио нам је Ненад Антић и додао да су се сви временом уклопили, и да односи нису строго пословни, већ се колеге друже и иду заједно на веселја. Зато им је канцеларијски зид украшен фотографијама са славља на која, каже, увек скоро сви дођу. То су године проведене заједно.

да је баш он звао пословођу око алата због којег смо журили на терен.

Његов колега, Верољуб Лазић, ангажован преко „ПРО ТЕНТ“-а, ради на замени зуба и овде је око две године. Када је почео да ради, са 47 година први пут се сусрео са браварским пословима, дакле учио је практично све од почетка.

– Није лако учити ново у овим годинама, поготово није једноставно навићи се на рад на терену, али шефови су коректни, имају одговор на свако питање и увек су ту да нам помогну. Сви раде као да смо старе колеге – поделио је са нама утиске Верољуб.

Срели смо и Сашу Биговића, који је из Приштине и ангажован је преко фирме „Косово“ – Обилић. Он је задужен за заваривачке послове на замени зуба радног точка. Како каже, са колегама из „Колубаре“ раде раме уз раме. Саша сада живи у околини Обреновца, а многи из његове фирме раде у „Колубари“, иако и даље живе на Косову, што је према његовом мишљењу тежак теренски живот јер су одвојени од породице.

– Ал’ шта да се ради. Иду трбухом за крухом – закључио је саговорник, враћајући се послу.

М. Пауновић

Дан за даном

Миодраг Ђурђевић и Миодраг Лесић у исто време, за три месеца, одлазе у пензију. Осим што су заједно ишли у школу – одељење 8/4, преко двадесет година делили су и посао, а сада заједно одлазе „белих глава“, алудирајући на године и то што су оседели.

Миодраг је пре него што је дошао у ову службу радио у Монтажној групи за ремонт на терену.

– Овде је недостајало радника, а нама је било згодно због превоза јер живимо близу – објаснио нам је овај будући пензионер.

Његов колега Милован најпре је радио у Погону за производњу, у радионици за челичне конструкције, али је одатле дошао пре чак 29 година.

– Била је таква потреба посла. Тек се оснивало „Западно поље“, нису имали своје одржавање, и ми смо дошли. Тамо у „челичним“ сам правио опрему за багере, а овде сам дошао да видим како то функционише на самом терену и да их одржавам са колегама. Наравно, не могу да се пореде радионица и коп, али тако – дан за даном, прођоше године.

Успешан циклус акредитације

Акредитационо тело Србије обновило је акредитацију „Прерадином“ Центру за испитивање угља и отпадних вода, након што је посебним поступком оцењивања утврђено да методе, опремљеност и оспособљеност запослених испуњавају захтеве веома строгих међународних стандарда у овој области.

– Акредитација се обнавља сваке четврте године и то је веома захтеван и обиман процес, јер су на провери комплетна документација и све методе, а пре свега рад особља лабораторије. Велики изазови су били пред нама јер смо овога пута морали да пређемо и на ново издање стандарда, односно да ускладимо све записе и радне инструкције са новим издањем – рекла је Сања Ђорђевић, главни инжењер Службе за испитивање угља, и нагласила, да поред редовних узорака раде и на обимном испитивању истражних бушотина са Поља „Е“.

Овај центар је акредитован за 24 методе, и то десет за испитивање угља и 14 за испитивање отпадних вода и у оквиру њега годишње се анализира око 25.000 хиљада узорака угља и око 3.000 узорака вода.

– Служба за испитивање отпадних вода добро се припремила за цео процес, па су све методе потврђене без примедби, а обим акредитације је и проширен за једну методу испитивања отпадних вода која се тиче одређивања садржаја сулфата – рекла је Јелена Јевтић, главни инжењер Службе за испитивање отпадних вода и додала да је успешна акредитација резултат преданог рада свих запослених и потврда њихове стручности и квалитета услуга који Центар пружа.

Педантан и одговоран рад запазили смо и сами приликом обиласка лабораторије.

У делу који је предвиђен за припрему угља узорке за испитивање припремали су

Гордана Синђелић, Јездимир Антонијевић и Биљана Сајић Марковић

Биљана Сајић Марковић, водећи техничар за припрему узорака, Јездимир Антонијевић, самостални техничар и Гордана Синђелић, водећи инжењер.

– Цео процес испитивања угља почиње из овог одељења у коме се узорци припремају за даљу анализу, односно одређује се груба влага у узорку угља. На почетку сваке смене предрадик у врећницама које су тежине по један килограм доноси обележене узорке са утоварних места Суве и Мокре сепарације. Најпре их размеравамо, а затим стављамо у плехове и припремамо за сушење које се спроводи на температури од 40 степени Целзијуса око пет сати. Кад се охладе, мељу се, а након тога узорке стављамо у посебне бочице и шаљемо на Одељење за калориметрију, где се одређује калоријска моћ угља – објаснила нам је Биљана Сајић Марковић,

која је за 41 годину радног стажа стекла богато искуство.

Иако на први поглед делује да су овде идеални услови за рад, запослени кажу да посао није лак, као и да има доста испарења приликом сушења угља и обављања хемијских анализа.

У Одељењу за калориметрију одређују се параметри који показују проценат аналитичке влаге, проценат пепела, горњу и доњу калоричну вредност, присуство укупног сумпора, везаног сумпора, садржај угљеника, водоника, азота. На основу добијених вредности одређују се критеријуми за даљи пласман овог производа од виталне важности за целокупну привреду.

Управо за апаратом, док је одређивала горњу калоричну вредност, затекли смо Славицу Лукић, инжењера за анализу квалитета угља.

Славица Лукић

Катарина Маринковић

– Узорак се испитује скраћеном техничком анализом која се ради на дневном нивоу, док се на месечном нивоу раде проширена техничка анализа и елементарна анализа, односно одређивање угљеника, водоника и азота. Свака од ових анализа бележи се у радне листе, и на основу добијених резултата пишемо извештаје који се прослеђују надлежним службама у оквиру ЕПС-а – објашњава Славица Лукић, док ставља узорке у посебну бочицу, а затим у апарат, чији поступак траје петнаестак минута.

И у лабораторији за испитивање отпадних вода обим посла је велики, јер се поред редовних испитивања отпадних вода „Прераде“ и површинских вода реке „Колубаре“, раде физичко-хемијске анализе узорка воде за површинске копове, као и квартална испитивања са агенцијом за заштиту на раду из Новог Сада.

– Свакодневно анализирамо узорке са постројења за пречишћавање отпадних вода, једном недељно са реке Колубаре, док се периодично анализирају узорци према захтеву у оквиру постројења. Примењујемо методе за које смо акредитовани, користећи најсавременију опрему која гарантује тачност резултата. Када се заврше све анализе радимо и статистичку обраду добијених података, што је врло захтеван посао – каже Катарина Маринковић, инжењер отпадних вода.

Како су нам објаснили лаборанти, узорковање није само обично захватање воде, већ основ да се добро уради физичко-хемијска анализа, тако да је тај део процеса најкомпликованије акредитовати и одржати ниво који се тражи.

– Током протекле године делимично смо решили проблем недостатка кадра, добили смо појачање у виду петоро хемијских техничара, који су се брзо уклопили и одговорили на задатке који су пред њих постављени – поносна је Јелена Јевтић на своје колеге. Једна од њих је Весна Марковић, која је на акредитацији успешно одбранила методу сулфата приказујући пред комисијом како се изводе анализе.

Т. Симић

Међународна испитивања

Стручњаци Центра редовно учествују на међународним међулабораторијским испитивањима за отпадне воде и угљ, такозваним ПТ шемама, на којима остварују веома добар резултат.

– Реч је о тесту који се одржава на светском нивоу, на којем је свака акредитациона лабораторија дужна да у одређеном временском интервалу учествује, како би потврдила своје перформансе – објаснила је Сања Ђорђевић. Служба за испитивање угља учествоваће у децембру на међулабораторијским испитивањима које организује грчка лабораторија, док ће квалитет рада Службе за отпадне воде бити потврђен на тесту оспособљености који организује америчка лабораторија.

Ефикасније одржавање

Скраћен поступак реконструкције погонских трачних транспортера унутар система роторног багера „глодар 2-велики“

Два машинска инжењера Рударског басена „Колубара“, Драган Живковић из Машинске техничке припреме Површинских копова „Барошевац“ и докторанд Ивица Јовановић из Машинске техничке припреме ПК „Радљево“ учествовали су на 12. међународној конференцији о конструисању, обликовању и дизајну – КОД 2024 у Балатонфиреду (Мађарска) на којој су представили научни рад „Реконструкција погона трачних транспортера роторног багера коришћењем Набла модела инжењерског дизајна“.

Реч је о примени нове методологије развијене на нашим површинским коповима, а пројекат је реализован у сарадњи са проф. др Александром Маринковићем са катедре за Опште машинске конструкције Машинског факултета у Београду. Инжењери су веома задовољни интересовањем које је њихов рад изазвао и истичу да је размена искустава са колегама из струке један од најбољих начина да се подигне квалитет система машинског одржавања на коповима „Колубаре“.

– Бавећи се иновативним развојем техничких система на површинским коповима, приказали смо такозвани Набла модел за реконструкцију шест погонских трачних транспортера унутар система роторног багера „глодар 2 – велики“, техничке ознаке SchRs 1400/3x28. Модел инжењерског дизајна о коме је реч бави се конкретно системом одржавања рударске механизације. За то је коришћен широк спектар инжењерских метода, у зависности од специфичности машинских склопова који се реконструирају – појаснио је Драган Живковић и додао да је идеја настала када је на „двојци“ дошло до проблема због оштећења подглавка вратила погонског бубња.

– Багер је одлично пројектован, али за одређен систем и врсту одржавања који се разликује од оног којим располажемо. Ми га прилагођавамо својим условима, то је и довело до иновација у приступу – каже Живковић, уз објашњење да техничко решење које је произвођач багера применио захтева испуњење низа предуслова. Испуњавање ових сложених захтева отежава и успорава извођење поступака одржавања, односно проузрокују велике застоје у раду багера и комплетног система за континуални откоп руде.

Живковић, Маринковић и Јовановић

Ивица Јовановић истиче чињеницу да је један сат застоја „глодара 2“ веома скуп. Зато је брза и теренска замена оштећених елемената један од главних фактора, а раније решење захтева демонтажу комплетног подскопа и транспорт од багера до „Метала“ који једини располаже алатима и технологијом да се у радионичким условима уради демонтажа и монтажа преклопног налегања.

– Ми смо, уз строго праћење техничких услова, покушали да смислимо како да тај преклоп отклонимо. Применили смо један стандардни елемент, стезни прстен, и осмислили двоструко центрирајући прирубнички прстен који је омогућио да се решење изведе. Урадили смо све неопходне прорачуне. Уз техничку документацију багера, имали смо помоћ и система мониторинга, уз помоћ чијих мерних података смо прорачунали степене сигурности и доказали да ће наше решење радити у пракси. Немерљиву помоћ су нам својим саветима и искуством пружили запослени Седмог БТО система, којима смо изузетно захвални – наглашава Јовановић.

У односу на до сада актуелни систем одржавања који је захтевао дуг застој у раду багера, велике трошкове за набавку специфичних алата и опреме, као и додатно ангажовање људства, нови поступак демонтаже и монтаже стезног споја помоћу стезних прстенова који су осмислили Живковић и Јовановић има неупоредиву предност. Ова методологија омогућиће много ефикасније одржавање свих шест погона трачних транспортера у систему багера.

Према речима аутора рада, потребна средства су момент кључ, а извршиоци – један ВК бравар и један машински надзорник. Активност се изводи на лицу места и спада у стандардни браварски посао.

Д. Марковић

Овековечени тренуци породичне историје

Бројни фотографски ангажмани на Исланду, у Израелу, Шведској, Финској, Швајцарској, Аустрији, Италији и другим земљама више су него довољан знак да је хоби прерастао у озбиљан бизнис

Мастер инжењер рударства Милан Радојичић из Рудовца запослен у ОЦ „Пројект“, пројектант је који више од једне деценије ради у Рударском басену „Колубара“, док у слободно време фотографише младенце широм света.

Први фотоапарат купио је у трећој години гимназије, искористивши новац добијен за 18. рођендан. Док су његови вршњаци маштали о аутомобилима, Милан је откривао тајне аналогне фотографије. Велики утисак на њега је оставио први српски етнолошки филм Луја де Берија из 1911. године, најпознатијег европског професионалног сниматеља тог времена. Документарни снимак који приказује сеоску свадбу Бранке Минић и Драгутина Тодорића из места Мајдево код Крушевца забележио је све значајне елементе свадбе – извођење младе из дома, поворку до цркве, ручак и весеље коме је присуствовало више од 300 званица. Историјско сведочанство о две породице, народним обичајима и месту подстакло је Радојичића да дубље почне истраживати фотографије у које, једним притиском окидача, може стати нечија интима, љубавни занос, традиција и живот предака који се изнова може анализирати.

– Успомене које стварам можда нису превише значајне у данашњем моменту, колико за будуће генерације. Свако од нас би желео да има фотографије прабаке и прадеке да би видео како су изгледали, одевали се, са киме су се дружили, јер такве фотографије које оживљавају давна времена имају непроцењиву историјску, али и емотивну вредност. Свадбе представљају ретке тренутке у којима су окупљени сви драги људи који можда већ наредне године неће бити међу нама – каже Радојичић.

Са литературом из ове области први пут се сусрео када је као тинејџер прочитао књигу објављену 1972. године. Иако је од

тог издања прошло више од пола века, сва правила која су тада важила у аналогној важе и данас у дигиталној фотографији. Једина је разлика у врсти записа, као и броју фотографија који може да се забележи. Повољнија цена технике и коришћење мобилних телефона са добрим камерама стварају утисак да фотограф може бити свако. Међутим, цео приступ и однос према овој грани уметности гради се годинама и не може бити инстант.

– Знање се може стећи, али је потребно време и стрпљење које млади данас често немају. Умем да се нашалим како могу да имам најбоље шерпе, али не могу да будем Џејми Оливер – истиче наш саговорник.

Фотографисање младенца који се заклињу на вечну љубав не разликује се много у свету, без обзира на националност. Важно је ангажовати професионалца, лепо се обући и пустити машти на вољу. Младенци из Србије често бирају места ван свог града на којима би могле да се направе лепе фотографије. Увек је актуелан Београд, наше планине, реке, али и већи европски градови.

Наш саговорник објашњава да су најлепше фотографије сат до два пре заласка сунца. Битна је и хаљина, која мора да се уклопи са локацијом.

Рад са странцима, такође, има своје чари, јер имате прилику да се упознате са другим културама.

– Било ми је, рецимо, занимљиво то што младенци који су правили свадбу у Тел Авиву нису имали своје место за седење. Ручали су, обављена је церемонија, а потом су све време играли. Традиционални обичаји су обавезни, док су се на нашим модерним венчањима такви моменти, нажалост, скоро сасвим изгубили. Што се тиче источњачких култура, оне предњаче у броју позваних гостију. На заказаној свадби у Канади фотографисају пар из Индије где ће бити присутно 600 званица – прича Радојичић који је учествовао и као предавач на неколико радионица и конференција у Србији, Републици Српској, Бугарској и другим земљама на тему свадбене фотографије.

Постпродукција такође представља неизоставан елемент који је данас постао присутан и на аматерским фотографијама. Ипак, не може се све поправити едитовањем, јер од лоше фотографије не може настати добра. С друге стране, добра фотографија може се додатно оплеменили уз мало измене.

– Моје фотографије изгледају што је могуће природније, уз врло мале манипулације. Трудим се да оставим лични печат који се односи на колорит. Данас је одлична ствар AI који је део Photoshop-а и Lightroom-а. Примера ради, потребно је време како бисте нешто обрисали са фотографије, али уз помоћ овог алата тај се посао завршава на један клик – каже Радојичић и додаје да је велики љубитељ амбијенталног светла и да су му бели зид и један велики прозор довољни како би створио магију.

Милан своје фото-авантуре добро уклапа у свој посао у РБ „Колубара“, док му је најдражи део дана проведен са породицом и својим наследницима Ђурђином, Милутином и Војином.

С. Ђоковић Станковић

Усавршавање

Милан одржава и индивидуалне менторинг едукације где преноси своје искуство. Како каже, и он одлази на усавршавања. Не копира никога, већ покушава да туђа знања угради у свој стил, који би био упечатљив и препознатљив.

Награђена Монографија „Прича о угљу“

Током деценија свог постојања један од најстаријих фабричких листова у Србији мењао је свој формат, периодичку излажења, па чак и име, али је увек остао драгоцен приказ времена у коме су десетине хиљада људи живеле и радиле на овим просторима

■ **Детаљ са доделе награде**

извештавање из свих делова Рударског басена, с поносом представио средином ове године.

Током деценија постојања један од најстаријих фабричких листова у Србији мењао је свој формат, периодичку излажења, па чак и име, али је увек био драгоцен приказ времена у коме су десетине хиљада људи живеле и радиле на овим просторима.

Новине су некада излазиле и по три пута месечно, а о свим темама писало се нашироко, често на граници административног језика. Ситним словима на старомодном папиру бележене су информације и опажања о рударству, пословању и производњи, политичким околностима, људима и догађајима, култури и спорту, уз неизоставне карикатуре и велики број фотографија које су илустровале дешавања.

Како се рударски басен, пратећи нове технологије, развијао, и новине су мењале свој визуелни идентитет. Од црно-белог листа и великог формата налик на данашњу „Политику“, новине су пролазиле кроз бројне транзиције, док нису добиле свој модерни, магазински изглед.

Једно се није мењало – приоритетне теме увек су биле рад производних система у оквиру Рударског басена

„Колубара“ и аспекти његовог развоја. Данас се, у атрактивном прелому и на више од 20 страница, запосленима једном месечно представља неколико рубрика – Вести из ЕПС групе, Актуелно, Репортажа, Локални мозаик, Времеплов. Међу читаоцима су увек најзапаженије сликовите приче из „коповских редова“, којима се труде да покажу оно што је у „Колубари“ највише за понос – производни резултати стечени тешким радом, машине и системи који се чувају, одржавају и модернизују захваљујући великом искуству запослених, али и личне приче које су сличне, а опет посебне – о мукотрпном радном веку и животу посвећеном будућности младих нараштаја.

Тако су кроз више од 1.200 бројева забележени небројени чланци о људима и догађајима, па је архива листа „Колубара“ својеврсна збирка сећања и фотографија на хиљаде саговорника. Ова веома богата ризница грађе послужила је као основа да током претходних месеци запослени Службе за односе с јавношћу припреме монографију „Колубара – Прича о угљу“. Уложени рад новинара, фотографа и дизајнера листа „Колубара“ препознао је и Центар за едукацију, културу и издаваштво „КОП Лазаревац“,

који је поводом седмог међународног Фестивала литерарног стваралаштва „ФЕЛИС“ ауторима монографије доделио награду „Милоје Живановић“.

Монографија је награђена у оквиру другог дела конкурса који се односи на обележавање дана када је ослобођен Лазаревац. Плакета додељена у категорији „Лазаревац нашим чулима“ представља круну вишемесечног истраживања у коме је, између осталог, обједињен историјат свих површинских копова РБ „Колубара“, рударског гиганта који је деценијама главни ослонац привреде Републике Србије.

Р. К.

Лист „Колубара“ – најдуговечнији локални хроничар догађаја у рударству и енергетици на простору наше локалне заједнице, обележио је 24. септембра свој 64. рођендан. Само неколико дана раније, 18. септембра, представницима редакције уручена је награда Фестивала литерарног стваралаштва „Фелис“ за јединствену публикацију „Колубара – Прича о угљу“, коју је овај тим, уз редовно

Први број

Раднички савет је на својим седницама разматрао проблем обавештености и дошао до закључка да ће се она најбоље остварити покретањем листа. Оправдано се очекује да ће лист својим садржајем допринети побољшању рада у предузећу, јер ће поред објављивања и објашњавања одлука органа управљања указивати на појаве које настају у процесу производње, служиће као средство за размену искустава између појединих погона у предузећу и слично – записано је у првом броју поводом изласка листа.

Увек на терену

Новинари запослени у РБ „Колубара“ писали су чланке за време свих кризних ситуација које су задесиле нашу компанију. Исте вечери, када су графитне бомбе пале на трафопостројења ТЕ „Колубара“, 22. маја 1999. године у два сата и 21 минут иза поноћи, новинарске екипе су отишле на терен како би забележиле разарања НАТО алијансе. За време великих мајских поплава наши новинари и фотографи су чамцима прилазили потопљеним багерима на тамнавским коповима. Забележене су ексклузивне фотографије и приче људи који су гледали бујицу воде која надолazi. Епидемија коронавируса посебно је отежавала рад листа који ни тада није посустао. Копови су посећивани и за време ледених дана, када температура и по три недеље није прелазила нулу. Писало се о хаваријама, клизиштима и свим осталим тешким ситуацијама које су пољуљале, али не и угрозиле снабдевање термокапацитета угљем, као и производњу електричне енергије у земљи.

Повратак изворном

Полазећи од предмета и симбола српског породичног огњишта, аутор свој песнички свет гради око патриотизма, родољубља и љубави

Поетизација историје модерне Србије, материјалног и духовног наслеђа и мушко-женских односа чини основу недавно објављеног „Троношца“, прве збирке поезије Горана Перишића из Рудоваца. Све у катренима, песме су настајале у распону од три деценије. Неке су раније награђиване и објављиване у заједничким збиркама. Символика броја три вишеструко се одразила на структуру и садржај књиге. Наслов је у сагласју са троделном композицијом збирке и поделом на родољубиви, традиционални и романтични циклус. Песник је и аутор фотографија на корицама – „Богојављенско јутро над Букуљом“ и „Залазак сунца над Колубаром и Тамнавом“.

Већ самим називом Перишић тематски усмерава читаоца. Поглед на низ песама потврђује ту мотивску подлогу – капија, грмљавина, турско време, пушка, косовски гробови, Задушнице, златно, раскрснице, искушење, уздах. Јасним и питким изразом песник слави слободу, јунаштво, част, породицу, православље и љубав. Из детињства памти мирис тамјана, звуке багера „што рањавају ливаде и кидају земљу“ и бројне чулне сензације. Растило, Златибор, рудовачки забран и шумадијска брда јесу позорница и подршка лирским субјектима.

– Један од значајнијих мотива за објављивање јесте да, колико могу, радим на

Сусрет с публиком

„Троножац“ је на Крстовдан представљен у Парохијском дому Храма Светог великомученика Димитрија. Уз аутора, на промоцији су причали и стихове говорили Марија Младеновић, Милена Мићић Главоњић и Зоран Давидовић. У музичком делу програма учествовале су Зорана Јелић и Тамара Недељковић, бивше ученице МШ „Марко Тајчевић“. Програм је водила Радмила Лазић. – Утисци су изузетно позитивни. Имао сам их још те вечери, сада су само јачи. Веома сам изненађен пажњом и емотивним реакцијама. Хвала свима који су дошли – поручује Перишић. Иза збирке као издавачи стоје Библиотека „Димитрије Туцовић“ из Лазаревца и Издавачко предузеће „Панонија“ из Руме.

■ Перишић са читаоцима

очувању традиције и родољубља. То је моја улога као појединца, посебно у данашње време када смо на удару глобализације и других негативних појава иако се оне другачије тумаче – објашњава Перишић и додаје да су га колеге подстицале и охрабривале да песме понуди и широј публици.

Обично га инспиришу дневни догађаји, информације из медија или разговори са неким. Утисак се претвори у размисљање, а реч или реченица постане тема. Важан му је концепт увода, разраде, кулминације и закључка.

– Лепо је знати да књига остаје после нас. Неће је имати само моја породица већ и људи које не знам. За мене је песма попут легог поклона некоме – сумира аутор свој доживљај текста.

О породичној, локалној и националној прошлости пише са сетом, поносом и поуком уз стални пијетет. Јунаци су сељаци, устаници, домаћини и војници. Анонимни

или знани, сви постојањем потврђују висока етичка начела. Перишић опева делове „света у коме се преплићу вековно национално страдање српског народа и сва она преосетљива места у напрслном бићу човека који страда“. Реконструира српско село у нестајању. Без обзира на то, стихови носе наду у бољу сутрашњицу.

У Рударском басену „Колубара“ Перишић је запослен од 1986. године. Прошао је све фазе рада – од производње до шефа Кабинета директора. Време проведено на Пољу „Д“ понајвише га је инспирисало да у „Нашој пречини“ опева коповске пејзаже и лица рудара.

– Та песма је настала из поштовања према добрим људима и радницима, ширини њихових погледа на време и посао. Лако смо комуницирали. Иако су услови били тешки, није било тешко радити с њима – сећа се Перишић.

Званичан песнички излазак у јавност био је 1977. године када му је, као ученику петог разреда, у јануарском броју листа „Колубара“ објављена песма „Зима“. Данас је актуелан „Троножац“. Перишић ствара и даље. Полазиште за наредну збирку чине песме које је пронашао у старим дневницима и писмима. Пише и прозу.

М. Караџић

Ослонци

Перишић радо чита историографију и историјску фикцију. Воли руске класике. У његовим стиховима о љубави трага је оставио и „Евгеније Оњегин“. Често се враћа Дучићу, Ракићу и Дису.

С обзиром на свакодневни рад са децом и младима, едукација библиотекара широм Србије подићи ће ниво сигурности у виртуелном окружењу

Споразумом о сарадњи у области безбедности и заштите деце при коришћењу информационо-комуникационих технологија, који су 30. септембра потписали представници Министарства информисања и телекомуникација и Библиотекарског друштва Србије, почиње сарадња на развоју и примени едукативних програма за библиотекаре у области безбедности на интернету. Као корак ка обједињавању ресурса надлежног министарства и библиотекарског удружења, споразум је озваничен у Основној школи „Вук Караџић“ у Степојевцу, тј. огранку Библиотеке „Димитрије Туцовић“ у Лазаревцу.

Паметно на интернету

– Сви смо данас увелико окренути технолошким иновацијама и интернету као платформи за забаву, едукацију и комуникацију. Знамо и колико на интернету вреба опасности, посебно за децу. То је велика брига свих нас и због тога треба деловати, пре свега на превенцији. Министарство је препознало улогу библиотекара, посебно у унутрашњости где деца можда више него у градским срединама одлазе у библиотеке – након потписивања споразума изјавио је Милош

Гарић, државни секретар Министарства информисања и телекомуникација.

Уз родитеље и наставнике, и библиотекари могу да помогну с обзиром на свакодневни контакт с децом и младима. Они ће у наредном периоду бити укључени у процесе едукације и превенције опасности по децу у дигиталном свету.

– Чланови Библиотекарског друштва Србије су из свих типова библиотека са целе територије Србије, што је важно јер су у директном контакту са свим

категоријама становништва. У фокусу су деца и млади као група становништва најугроженија океаном непроверених информација и лажних вести. Студије су показале да је веома висок ниво анксиозности и несигурности код младих људи, тако да је потребна велика подршка – објаснила је Јелена Глишковић, председница Библиотекарског друштва Србије.

Библиотекарима и просветним радницима из Степојевца, Лазаревца, Ваљева, Осечине и Уба опасности које се крију иза дигиталних садржаја, од вршњачког насиља до педофилије, као и начине ефикасне превенције и креирања сигурног дигиталног окружења предочила је Емина Бековић, координаторка Националног контакт центра за безбедност деце на интернету.

Истакнуто је да се у случају осећања угрожености на интернету увек могу обратити на број телефона 19833 или путем онлајн платформе „Паметно и безбедно“.

М. Караџић

■ „Дани европске баштине“

Промоција традиције и здравих навика

Низом акција и догађаја у септембру и октобру још једном је промовисано културно наслеђе ових простора

Дани европске баштине сваке године су нова прилика за презентацију и промоцију српске традиције, али и здравих животних навика. Манифестација обухвата више различитих сегмената – од приказа народне ношње и игара, преко хране, све до промоције здравог и спортског духа који у време пасивности и интернета треба да надомести недостатак физичких послова које су били

интензивнији у време наших предака.

Фолклор, обичаји и игре представљени су на фестивалима фолклора и концертима – 14. септембра у Дому културе у Миросалцима на концерту КУД „Колубарско коло“, одржавањем Петог дечјег међународног фестивала фолклора „Колубарско срце“, и 27. септембра на платоу испред просторија КУД „Диша Ђурђевић“ на концерту хуманитарног карактера.

Ове године на програму се нашао и шах, као лепа и подстицајна дисциплина која утиче на развој и очување менталних способности. На бини на платоу код Рударске чесме, Шаховски клуб „Колубара“ 18. септембра организовао је шаховску симултанку у

присуству велемајстора Дејана Пикуле из Аранђеловца. Љубитељи шаха свих генерација имали су прилику да на бини у центру града провере знања са професионалним шахистом.

Искоришћена је и прилика да се укаже на значај пешачења за унапређење здравља, упознавања природе у околини Лазаревца, као и развој туризма кроз коришћење уређених планинарских стаза, па је Планинарско друштво „Вис“ 21. септембра организовало „Шетњу за здравље“.

Бчеларска организација „Будућност“ омогућила је суграђанима да на продајној изложби у шеталишној зони пронађу квалитетан производ од локалних произвођача.

У великој сали Библиотеке „Димитрије Туцовић“ 9. октобра

одржана је трећа у низу изложба обредних хлебова уз презентацију стругане погаче у организацији Библиотеке и удружења „Етно домаћице“. Публика је имала прилику да погледа и проба више од 20 припремљених погача и других обредних јела и да своју оцену, а за апсолутног победника изложбе је изгласала ускршњу погачу Маје Собек. Стручни жири је за најбољу стругану погачу прогласио погачу Слађане Милић.

Удружење жена из Централног Косова сваке године учествује у овој манифестацији слањем погача које су припремиле домаћице са Косова. Организатори су изразили наду да ће се овакви догађаји допринети одржању обичаја и подстицању младих да негују, чувају и воле своју традицију.

А. Т.

Група „Металових“ монтажера на једном од послова у Македонији

Пола века склапају рударске горостасе

Монтажа је тако развијана да може самостално пословати и постизати врхунске резултате на било ком градилишту света – поносни су у „Металу“

Ове године навршено је пет деценија од када је формирана „Металова“ Монтажа, а велики јубилеј прилика је да се подсетимо детаља из богате историје овог погона, који је заслужан за монтажу више од четири петине целокупне производне опреме Рударског басена „Колубара“.

Учили од Немаца, па их и превазишли

Током давних педесетих и шездесетих година прошлог века монтерске групе формиране су по потреби – у моментима када је требало склопити и покренути немачке и

руске багере, пољске транспортере и друга нова постројења. Прве монтаже опреме рађене су на такозваном Старом монтажном плацу који се налазио у Барошевцу, између поља „Б“ и „Д“. Они који се још увек сећају прича из тог времена, слажу се да су тада још увек неискусне екипе радећи уз Немце поставиле високе стандарде, базиране на реду, раду и дисциплини. Кажу да је међу радницима владао невероватан ентузијазам – рударска опрема је монтирана у рекордном року, чак и брже него што су то радили стручњаци на немачким коповима, јер је било правило да се кући не иде све док се започети посао не заврши. Тих дана неко од одговорних је дошао на идеју да би било паметно имати организацију специјализовану за ове послове, па је формирана монтажна група.

Приликом монтаже циновског багера 1973. године у Јеншвалду у Немачкој, радници прве монтажне групе су извели посебан подухват, који је забележила и немачка штампа. За одлично завршен посао југословенска одликовања тада су добили Богомир Ранковић, Сениша Гавриловић,

Живорад Биорац, Миодраг Кокарина, Велимир Белаћевић, Милан Михајлов, Божидар Лукић, Живорад Стајић и Живомир Станковић.

Из те групе, 1. јануара 1974. године, на иницијативу неколико водећих људи, настала је мала организациона јединица Монтажа 1, из које је израстао погон Монтажа који је од тада до данас незаобилазан и неприкосновен у процесу производње рударске опреме, монтажи моћних багера и одлагача. Међу многим именима људи који су заслужни за оснивање јединице издвојио се Владимир Гусев, први директор Монтаже, који је својим радом и идејама трасирао путеве њеног даљег развоја и желео да од ње направи посебну фирму која ће самостално моћи да изводи радове у земљи и иностранству. Након Гусева, Монтажу су водили Миролjub Вујић, затим Станко Матић, а од 2022. године Драгомир Безаревић.

Од формирања погона до данас запослени пишу своју историју у којој је забележено да су монтирали око 85 одсто целокупне опреме РБ „Колубара“ – и то почевши од површинских копова, Нове Сушаре, Нове Топлане, I, II и III фазе Суве Сепарације

у Вреоцима, па до депоније и Дробилане у Каленићу. За претходних пет деценија, монтирали су више од 50 багера разних типова укупне тежине преко 60.000 тона, 30 одлагача и бандвагена укупне тежине преко 17.000 тона, преко 200 километара трачних транспортера разних карактеристика и намена, тежине преко 100.000 тона и још много постројења и њихових делова. У саставу „Колубара-Метала“ почели су да послују од 1978. године.

Са порастом обима послова Монтаже расла је и оспособљеност запослених и послови су се ширили, не само у оквиру „Колубаре“ већ и у другим крајевима земље и иностранству. Квалитет и ефикасност били су гаранција за добијање нових послова.

Кроз Монтажу је током деценија прошло више од 3.000 радника. Делатности које обављају су браварски, заваривачки, електрорадови, радови дизаличара са дизалицама носивости до 200 тона, дерик крановима носивости до 60 тона, телескопским виљушкарима са корпама и чеоним виљушкарима, послови возача камиона, шлепера и специјалних возила. Ту су и инжењери и техничари машинске и електро струке као мозак организације који доприносе ефикасности погона. Са сваким новим багером, системом – у Сепарацији, Топлани, Сушари, Дробилани, електранама, остајао је део радника Монтаже да опрему одржава и да њом рукује. Монтажа је у „Колубари“ постала својеврсна капија кроз коју су улазили млади и неискусни радници, а излазили прекаљени, искусни мајстори.

Углед и професионални кредибилитет Монтажа је годинама стицала на многим сложеним пословима у иностранству, у конкуренцији са познатим светским фирмама. Било је много успешних послова, седамдесетих година у Ираку, Уједињеним Арапским Емиратима, Немачкој, на просторима бивше СФРЈ, а касније и у Русији, Грчкој, Бугарској. Остале су забележене бројне приче и сведочанства из тих времена, када су радници Монтаже били не само представници предузећа већ и амбасадори своје земље.

■ Радни елан који се памти

У Монографији „Време Метала“, штампаној 2008. године поводом 55 година „Колубара-Метала“, остало је записано сведочење дипломираног електроинжењера Илије Стајчића, који је у „Металову“ Монтажу дошао годину дана након њеног оснивања, као млади инжењер.

– Сећам се тих година великог елана, жеље за доказивањем, стицањем нових знања, обогаћивањем новим искуствима, у неким временима када се за већи рад могло и више зарадити. Ја сам, стицајем околности, после скидања приправничког стажа отишао у Кичево, да бих тамо провео скоро две године – годину дана као помоћник руководиоца, а затим као руководилац градилишта на ком је радило око 250 људи

■ Илија Стајчић

из различитих фирми. У Македонији смо били прави амбасадори „Колубаре“, али и Србије. Тамо нас се и данас радо сећају, а преко нас су њихови копови остварили велику пословну сарадњу са „Колубаром“. И данас у центру Кичева постоји монтажни киоск-бифе са амблемом „Колубаре“. Много наших младих радника се оженило Македонкама, а истини за вољу и једна наша девојка је тамо остала, удавши се у Кичеву – нашалио се тада Стајчић.

Стајчић је сада пензионер, а његове колеге – електроинжењере, техничаре и монтере можете и даље свакодневно видети како по снегу или киши, по прабини, сунцу и ветру, на врху багера, у Сушари, Топлани, Дробилани или у некој хали монтирају нову или скидају стару опрему. Они имају ту ретку срећу да се њихов рад увек види и да је користан свима.

– Када сам се запослио, као млади инжењер, било је доста старијих мајстора од којих сам купио и учио знање, а који су ме поштовали без обзира на моју младост и недостатак радног искуства. Тада је у Монтажи радило око 80 радника и за мене су фрапантне биле стручност, иновативност, креативност са којима су приступали послу. Владао је велики ентузијазам, пуно се радило и такмичило се у томе да се постигну што бољи резултати и да се посао што пре заврши. Та млада гарда, са којом сам почео да радим, временом је постала стара гарда, која је одржавала знање, и ентузијазам, и радни елан. Чак смо и багере који су били

отписани, пропали, које су хтели да баце у старо гвожђе успевали у потпуности да ревитализујемо и оспособимо за рад – присећа се Стајчић.

О изреченом сведочи и податак да су вредне руке радника Монтаже, у време изолованости и економских санкција, без помоћи страних стручњака и увоза резервних делова успеле да након хаварије 1993. године, подигну багер „глодар 7“ познатији као „Плава птица“, који су шеснаест година пре тога својим рукама и склопили у рекордном року. Вест о овом пословном подухвату пренели су сви домаћи и поједини светски медији. Након овог догађаја „Плава птица“ ушла је у стихове песме „Колубарска рударска поема“ песника Добрице Ерића.

Од 2013/2014. године, запослени у Монтажи укључени су и у ремонтне послове. Усавршили су рад мобилних екипа које су свакодневно ангажоване на више локација. Тим сада углавном чине три бравара и заваривач. Уиграна екипа, мобилна, долази тамо где су приоритети посла. Без обзира на то што немају довољно кадра, све послове успевају да обаве максимално стручно, професионално и у року. Посао који се одвија у оквиру јединице обухвата електро и машинску монтажу рударске, процесне, термоенергетске опреме и постројења, текуће и интервентно одржавање, санацију опреме, хоризонтални и вертикални транспорт и складиштење опреме и материјала и др.

Монтажа и данас важи за један од најорганизованијих погона у Рударском басену. Истиче се по дисциплини, ефикасности и квалитету рада. Развијан је тако да може самостално пословати и постизати врхунске резултате на било ком градилишту света и постао је посебан заштитни знак ове компаније.

А. Тошић

Покретачка снага су људи

Метални колоси – багери и одлагачи су велике, масивне справе тешке од 1.500 до 3.500 тона и спадају међу највеће индустријске машине на свету. За њихово монтирање неопходно је стручно познавање многих елемената статике, инжењерства и искусан рад стручњака из различитих области.

Дугогодишњи радници овог погона оваквој радној динамици су се прилагодили, али истичу да је изузетно важно обнављање кадра у циклусима јер када се изгуби корак, губи се и знање.

Тренутно у Монтажи има 124 радника, а некада их је било око 400. Дугорочно гледано, овај погон мора да користи нове технологије кроз примену савремених средстава и опреме за рад, што подразумева нова инвестициона улагања у средства и опрему, као и запошљавање већег броја радника док још раде искусни радници који ће им знања пренети.

До успеха – уз подршку публике

Након неколико одиграних кола рукометаша „Колубаре“, који су половином септембра за Лазаревчане отворили сезону дворанских спортова у СРЦ „Колубара“, налазе се на деветом месту табеле Супер лиге Србије.

Популарне кртице вратиле су се у елитни ранг након девет година паузе, а прву победу забележиле су тек у петом мечу, против екипе „Радничког“ из Крагујевца. Пре тога, поражени су од екипа „Металопластике“ и „Обилића“ и одиграли нерешено против „Дубочице“ и „Рудара“ из Костолца. Испред младе екипе је сезона пуна изазова, али тим има велику подршку и не предаје се тако лако, што је и показао у последњем колу.

Крајем септембра и кошаркаши „Колубаре“ ушли су у нову сезону у Другој мушкој лиги Србије. У међувремену, дошло је до фузије између зелено-црних и екипе „Парагона“ која је клубовима донела бројне предности, а посебну пажњу привукао је прелазак Стефана Бирчевића и Николе Симића, као и осталих играча „Парагона“. После одиграна три кола кошаркаши се налазе на 11. месту.

Истовремено, кошаркаши „Парагона“ су наставили своје такмичење у Српској лиги и заслужено однели победу у првом колу. Договорено је да овај клуб у будућности буде развојни центар за будуће првотимце „Колубаре“.

■ Детаљ са утакмице „Колубара“ – „Раднички“

Сећамо се да су пролетос, уласком у Прву лигу Србије, одбојкашице „Колубаре“ оствариле велики успех, а сезону су отвориле максималном победом са резултатом 3 : 0 против екипе „Десетке“ из Ниша, док су у другом колу изгубиле од одбојкашице из Лесковца.

Подршка са трибина за све клубове је неопходна, јер играчи осећају присуство и подршку навијача, што умногоме доприноси бољим резултатима. Врата Спортско-рекреативног центра „Колубара“ су отворена, дођите да им дате ветар у леђа.

Т. К.

■ Још једна изложба паса на језеру Очага

Лазаревачки кинолози одлични домаћини

У организацији лазаревачког Кинолошког друштва и уз подршку Градске општине Лазаревац 5. октобра одржана је 17. по реду национална изложба паса свих раса „ЦАЦ Лазаревац 2024“.

У кругу језера Очага традиционално се окупио велики број излагача из разних држава и градова Србије. Представљено је око 140 паса који су се надметали у десет категорија, а њихову лепоту, држање, понашање и спремност оцењивале су четири судије.

Победници овогодишње изложбе су пси расе кане корсо, патуљаста шпиц померанац и немачки краткодлаки птичар.

Изложби је присуствовао и генерални секретар Кинолошког савеза Србије Махмуд Ал Дагистани, који је у ревијалном делу изабрао три најлепша пса.

Кинолошко друштво Лазаревац, као организатор ове манифестације, изразило је захвалност свима који су им помогли да се и ове године покажу као одлични

домаћини – међу којима су Градска општина Лазаревац, ЕПС АД, Огранак РБ „Колубара“, Туристичка организација Лазаревца, као и свим љубитељима паса који су посетили манифестацију.

Најлепши љубимци и њихови власници награђени су пехарима, а јака конкуренција показатељ је добре организације смотре, која траје скоро две деценије.

Т. К.

/// Фото: Милан Цвијетић

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА Србије Енергија Колубара ЕПС ЕПС Енергија Колубара / главни и одговорни уредник Ана Павловић. -
2017. бр. 1 (нов.) - Београд : Електропривреда Србије, 2017. (Аранђеловац : Три О). - 30 стр.
Месечно. - Је наставак: Колубара (Пазаревац) = ISSN 1451-2890
ISSN 2560-5143 = ЕПС Енергија Колубара
COBISS.SR-ID 250299404

